

2. făină albă de grâu, făină semialbă de grâu, făină neagră de grâu și făină de seară, care se încadrează la codul CAEN/CPSA 1061;
3. triticum spelta, grâu comun și meslin, care se încadrează la codul NC 1001 99 00, și seară, care se încadrează la codul NC 1002 90 00, prevăzute în anexa I la Regulamentul (CEE) nr. 2.658/87 al Consiliului din 23 iulie 1987 privind Nomenclatura tarifară și statistică și Tariful Vamal Comun, astfel cum a fost modificată prin Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 927/2012 al Comisiei din 9 octombrie 2012.

cota redusă
septembrie 2013-
mai 2015

Cota redusă de 9% pentru produse alimentare

De la 1 iunie 2015, cota redusă se aplică pentru livrarea următoarelor bunuri:

- alimente, inclusiv băuturi, cu excepția băuturilor alcoolice, destinate consumului uman și animal;
- animale și păsări vii din specii domestice;
- semințe, plante și ingrediente utilizate în prepararea alimentelor;
- produse utilizate pentru a completa sau înlocui alimentele.

livrări de
bunuri
TVA 9%

Pentru detalierea grupelor de produse pe codurile NC din anexa I la Regulamentul (CEE) nr. 2.658/87 al Consiliului din 23 iulie 1987 privind Nomenclatura tarifară și statistică și Tariful Vamal Comun, modificată prin Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 1.101/2014 al Comisiei din 16 octombrie 2014, corespunzătoare acestor bunuri, prin H.G. nr. 367 din 27 mai 2015 pentru modificarea și completarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 44/2004, publicată în M.Of. nr. 373 din 28 mai 2015, punctul 23 din Normele de aplicare a art. 140 alin. (2) lit. g), după alineatul (6) s-a introdus alineatul (6¹), de la lit. a) la lit. y).

Această clasificare cuprinde următoarele grupe de bunuri pentru care se aplică cota redusă de 9%:

- a) animale vii și păsări vii, din specii domestice, care se încadrează la codurile NC 0101 – 0105, 0106 14 10, 0106 19 00, 0106 33 00, 0106 39 10, 0106 39 80, 0106 41 00 și 0106 90 00 destinate consumului alimentar uman sau animal sau destinate producerii de alimente pentru consumul uman sau animal, de materii prime sau ingrediente pentru prepararea alimentelor pentru consumul uman sau animal, inclusiv în cazul în care acestea sunt utilizate pentru reproducție;
- b) carne și organe comestibile care se încadrează la codurile NC 0201 – 0210;
- c) pești și crustacee, moluște și alte nevertebrate acvatice, care se încadrează la codurile NC 0301 – 0308, cu excepția peștilor ornamentali vii care se încadrează la codurile NC 0301 11 00 și 0301 19 00;
- d) lapte și produse lactate care se încadrează la codurile NC 0401 – 0406;
- e) ouă de păsări care se încadrează la codurile NC 0407 – 0408, cu excepția celor care se încadrează la codurile NC 0407 11 00, 0407 19, 0408 11 20, 0408 19 20, 0408 91 20, 0408 99 20;
- f) miere naturală care se încadrează la codul NC 04090000;
- g) alte produse comestibile de origine animală care se încadrează la codurile NC 0410 00 00, 0504 00 00, 0506 90 00, 0507, 0508 00 00, 0511 91, 0511 99;
- h) plante vii utilizate ca alimente destinate consumului uman sau animal ori ca materii prime sau ingrediente pentru prepararea alimentelor destinate consumului uman sau animal, care se încadrează la codul NC 0602 90 50;
- i) legume, plante, rădăcini și tuberculi, alimentare, care se încadrează la codurile

grupe de
bunuri
pentru care
se aplică
TVA 9%

NC 0701 – 0714, cu excepția celor care se încadrează la codurile NC 0701 10 00, 0703 10 11, 0712 90 11, 0713 10 10, 0713 33 10;

- j) fructe comestibile, coji de citrice sau de pepeni, care se încadrează la codurile NC 0801 – 0814 00 00;
- k) cafea, ceai, mate și mirodenii, care se încadrează la codurile NC 0901 – 0910;
- l) cereale care se încadrează la codurile NC 1001 – 1008, cu excepția celor destinate însămânțării care se încadrează la codurile NC 1001 11 00, 1001 91, 1002 10 00, 1003 10 00, 1004 10 00, 1005 10, 1006 10 10, 1007 10 și 1008 21 00;
- m) produse ale industriei morăritului, malt, amidon și fecule, inulină, gluten de grâu, care se încadrează la codurile NC 1101 00 – 1109 00 00, cu excepția celor care se încadrează la codul NC 1106 20 10;
- n) semințe și fructe oleaginoase, semințe și fructe diverse, plante industriale sau medicinale, paie și furaje, care se încadrează la codurile NC 1201 – 1214, cu excepția celor care se încadrează la codurile 1201 10 00, 1202 30 00, 1204 00 10, 1205 10 10, 1206 00 10, 1207 21 00, 1207 40 10, 1207 50 10, 1207 91 10, 1207 99 20, 1209 și 1211;
- o) grăsimi și uleiuri de origine animală sau vegetală, produse ale disocierii acestora, grăsimi alimentare prelucrate, care se încadrează la codurile NC 1501 – 1522 00, cu excepția celor care se încadrează la codurile NC 1505 00, 1509 10 10;
- p) preparate din carne, din pește sau din crustacee, din moluște sau din alte nevertebrate acvatice, care se încadrează la codurile NC 1601 00 – 1605;
- r) zaharuri și produse zaharoase, care se încadrează la codurile NC 1701 – 1704;
- s) cacao și preparate din cacao, care se încadrează la codurile NC 1801 00 00 – 1806;
- ș) preparate pe bază de cereale, de făină, de amidon, de fecule sau de lapte, produse de patiserie, care se încadrează la codurile NC 1901 – 1905;
- ș) preparate din legume, din fructe sau din alte părți de plante, care se încadrează la codurile NC 2001 – 2009;
- t) preparate alimentare diverse care se încadrează la codurile NC 2101 – 2106, cu excepția preparatelor ce conțin alcool de la codul 2106 90 20;
- ț) băuturi și oțet, care se încadrează la codurile NC 2201, 2202 și 2209 00;
- u) reziduuri și deșeuri ale industriei alimentare, alimente preparate pentru animale, care se încadrează la codurile NC 2301 – 2309;
- v) gume, rășini și alte seve și extracte vegetale, care sunt utilizate ca ingrediente pentru prepararea alimentelor destinate consumului uman sau animal, ori pentru a completa sau înlocui alimentele destinate consumului uman sau animal și care se încadrează la codurile NC 1301 și 1302, cu excepția celor care se încadrează la codul NC 1302 11 00;
- w) sare care este utilizată ca ingredient pentru prepararea alimentelor destinate consumului uman sau animal ori pentru a completa sau înlocui alimentele destinate consumului uman sau animal și care se încadrează la codul NC 2501 00;
- x) produse chimice anorganice și organice care sunt utilizate ca ingrediente pentru prepararea alimentelor destinate consumului uman sau animal ori pentru a completa sau înlocui alimentele destinate consumului uman sau animal și care se încadrează la codurile NC 2801 – 2853 și 2901 – 2942, cu excepția codurilor 2805 40, 2815, 2818 – 2825, 2828, 2834, 2837, 2843 – 2846, 2849, 2850, 2852, 2853 00 50, 2901 – 2904, 2905 11 – 2905 39 95, 2909 11 00 – 2909 60 și 2910;
- y) alte bunuri care sunt utilizate ca ingrediente pentru prepararea alimentelor destinate consumului uman sau animal ori pentru a completa sau înlocui alimentele destinate consumului uman sau animal și care se încadrează la codurile NC 3301, 3302 10, 3501 – 3505, 3507, 3823, 3824 60, 3824 90 25, 3824 90 55, 3824 90 62, 3824 90 64, 3824 90 80, 3824 90 92 – 3824 90 96.

grupe de
bunuri
pentru care
se aplică
TVA 9%

Cota redusă de TVA de 9% se aplică de către toate categoriile de operatori economici, indiferent de calitatea acestora, respectiv producători sau comercianți.

Reguli, condiții și restricții privind aplicarea cotei reduse de 9%

Livrări de bunuri pe teritoriul României

Pentru următoarele coduri din nomenclatura tarifară, cota redusă de 9% se aplică numai dacă furnizorul poate face dovada că bunurile respective sunt utilizate, fie pentru prepararea alimentelor destinate consumului uman sau animal, fie pentru a completa sau pentru a înlocui alimentele destinate consumului uman sau animal:

- NC 1207, 1209, 1211, 1212 aplicabile pentru semințe și fructe oleaginoase, semințe și fructe diverse, plante industriale sau medicinale, paie și furaje reglementate la pct. 23 alin. (6¹) lit. n);
- NC 1518, 1520, 1521, 1522 aplicabile pentru grăsimi și uleiuri de origine animală sau vegetală, produse ale disocierii acestora, grăsimi alimentare prelucrate, reglementate la pct. 23 alin. (6¹) lit. n);
- NC 2303 și 2307, aplicabile pentru reziduuri și deșeuri ale industriei alimentare, alimente preparate pentru animale, reglementate la pct. 23 alin. (6¹) lit. u);
- NC 1301 și 1302, aplicabile pentru gume, rășini și alte seve și extracte vegetale, reglementate la pct. 23 alin. (6¹) lit. v);
- NC 2501 00, aplicabil pentru sare ca ingredient, reglementat la pct. 23 alin. (6¹) lit. w);
- NC 2801 – 2853 și 2901 – 2942, aplicabile pentru produse chimice anorganice și organice, reglementate la pct. 23 alin. (6¹) lit. x);
- NC 3301, 3302 10, 3501 – 3505, 3507, 3823, 3824 60, 3824 90 25, 3824 90 55, 3824 90 62, 3824 90 64, 3824 90 80, 3824 90 92 – 3824 90 96, aplicabile pentru produse de natura ingredientelor, reglementate la pct. 23 alin. (6¹) lit. y).

**dovada
utilizării
bunurilor**

Cota redusă poate fi aplicată numai dacă bunurile:

- 1) sunt comercializate de vânzător în propriile magazine de comerț cu amănuntul sau cash and carry;
- 2) sunt utilizate:
 - în propriile unități de producție de alimente destinate consumului uman sau animal;
 - în restaurante sau alte unități de servicii de alimentație;
 - pentru prepararea alimentelor destinate consumului uman sau animal;
 - pentru a completa sau înlocui alimentele destinate consumului uman sau animal;
- 3) sunt livrate către persoane impozabile care desfășoară activități de comerț cu amănuntul, comerț cash and carry, restaurant sau alte activități de servicii de alimentație ori activități de producție de alimente destinate consumului uman sau animal.

**aplicare
cotă
redușă**

Achiziții de bunuri din import

Pentru aplicarea cotei reduse de 9% la import, importatorul trebuie să completeze o declarație-angajament pe care o depune la organul vamal competent. Declarația este un formular tipizat și se referă la destinația bunurilor importate.

declarație
privind
destinația
bunurilor

Cota redusă se aplică numai dacă bunurile respective sunt achiziționate pentru a fi destinate celor 3 posibilități enumerate anterior, de la 1 la 3.

Prin această declarație, importatorul se obligă să:

- informeze autoritatea vamală în cazul în care bunurile importate sunt comercializate/utilizate în alte scopuri decât cel declarat;
- să efectueze plata sumelor reprezentând diferențe de TVA, inclusiv a dobânzilor, penalităților de întârziere sau a majorărilor de întârziere datorate ca urmare modificării destinației inițiale.

X Conform prevederilor art. 140 alin. (5), cota aplicabilă pentru importul de bunuri este cota aplicabilă pe teritoriul României pentru livrarea aceluiași bun.

Achiziții de bunuri de pe teritoriul comunitar

achiziții
intracomunitare

Cota aplicabilă pentru achiziții intracomunitare de bunuri este cota aplicată pe teritoriul României pentru livrarea aceluiași bun, în vigoare la data la care intervine exigibilitatea taxei, aspect reglementat în mod expres prin art. 140 alin. (6) din Codul fiscal.

Exigibilitatea TVA este data emiterii facturii de către partenerul intracomunitar.

Vânzarea produselor la pachet

În practică, de regulă la magazinele cash and carry, se vând pachete de bunuri, caz în care un pachet vândut la un preț total poate fi format din:

- bunuri supuse cotei de TVA de 9%;
- bunuri supuse cotei de TVA de 24%.

Soluții fiscale la vânzarea pachetului, reglementate prin norme

cota TVA
pentru vânzarea
la pachet

- Se aplică cota de TVA corespunzătoare fiecărui bun, dar numai dacă bunurile care compun pachetul pot fi separate. De exemplu, un coș comercializat de sărbători poate cuprinde următoarele tipuri de produse:
 - alimentare, caz în care se aplică cota redusă de 9%;
 - băuturi alcoolice, caz în care se aplică cota standard de 24%;
 - produse cosmetice, caz în care se aplică cota standard TVA de 24%.
- Se aplică cota standard TVA de 24% la valoarea totală a pachetului în situația în care bunurile care compun pachetul nu pot fi separate.

X Se exceptează bunurile acordate gratuit în vederea stimulării vânzărilor în condițiile prevăzute la pct. 6 alin. (9) lit. a).

Exemplu:

- La vânzarea unui aragaz, dacă comerciantul oferă gratuit un pachet de spaghete, se consideră că acesta este acordat gratuit, în scopul stimulării vânzărilor, iar cota aplicabilă pentru vânzarea aragazului este de 24%.

Suplimente alimentare

Cota redusă de TVA de 9% se aplică pentru livrarea, importul sau achiziția intracomunitară de suplimente alimentare notificate care se regăsesc fie pe site-ul Minis-

terului Sănătății, fie pe cel al Institutului de Bioresurse Alimentare, în conformitate cu prevederile:

- Ordinului ministrului agriculturii, pădurilor și dezvoltării rurale, al ministrului sănătății și al președintelui Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor nr. 1.228/2005/244/63/2006 pentru aprobarea Normelor tehnice privind comercializarea suplimentelor alimentare predozate de origine animală și vegetală și/sau a amestecurilor acestora cu vitamine, minerale și alți nutrienți;
- Ordinului ministrului agriculturii, pădurilor și dezvoltării rurale și al ministrului sănătății nr. 244/401/2005 privind prelucrarea, procesarea și comercializarea plantelor medicinale și aromatice utilizate ca atare, parțial procesate sau procesate sub formă de suplimente alimentare predozate;
- Ordinului ministrului sănătății publice nr. 1.069/2007 pentru aprobarea Normelor privind suplimentele alimentare.

suplimente
alimentare

Cota redusă de 9% pentru servicii de restaurant și catering

Conform prevederilor pct. 14² din Normele de aplicare a art. 133 alin. (4) lit. d) și f) din Codul fiscal, atât serviciile de restaurant cât și serviciile de catering sunt caracterizate printr-un complex de activități în care predomină serviciile, furnizarea de hrană și/sau de băuturi fiind doar o componentă a acestor activități.

Serviciile de restaurant constau în furnizarea, la locația prestatorului, de hrană preparată sau nepreparată și/sau băuturi pentru consum uman, însoțite de anumite servicii aferente care să permită consumul imediat al hranei și al băuturilor.

Serviciile de catering constau în aceleași activități specifice unui restaurant, dar care sunt desfășurate în afara locației prestatorului.

Prin H.G. nr. 367 din 27 mai 2015 pentru modificarea și completarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 44/2004, publicată în M.Of. nr. 373 din 28 mai 2015, la punctul 23 din Normele de aplicare a art. 140 alin. (2) lit. h) s-au reglementat condițiile de aplicare a cotei reduse de 9% pentru serviciile de restaurant și catering.

Prin acest act normativ s-a reglementat faptul că oferirea de băuturi alcoolice reprezintă un serviciu de restaurant sau de catering pentru care se aplică cota standard TVA de 24%.

restaurant
și catering

Combinăția dintre băuturile alcoolice și cele nealcoolice reprezintă băutură alcoolică, indiferent de concentrația alcoolică a acesteia.

Tratamentul fiscal al ambalajelor pentru livrarea bunurilor

Pentru ambalajele livrate odată cu mâncarea ce urmează a fi servită în afara restaurantului se aplică, de asemenea, cota redusă TVA de 9%, chiar dacă acestea sunt vândute separat, fiind evidențiate distinct pe bonul fiscal emis de casa de marcat.

De exemplu, cota redusă se aplică pentru caserolele și paharele de plastic în care restaurantul sau firma de catering livrează mâncarea ce urmează a fi servită de cumpărător în afara locației prestatorului. În acest caz, se consideră că livrarea ambalajelor de plastic este accesorie livrării principale, caz în care se utilizează aceeași cotă de TVA 9% aplicabilă livrării principale: mâncarea.

ambalaje

Cota redusă de 5%

Cota redusă de 5% se aplică asupra bazei de impozitare aferente livrării de clădiri și locuințe care se încadrează în politica socială.

În această categorie de bunuri sunt cuprinse:

- clădirile, inclusiv terenul pe care sunt construite, destinate a fi utilizate drept cămine de bătrâni și de pensionari;
- clădirile, inclusiv terenul pe care sunt construite, destinate a fi utilizate drept case de copii și centre de recuperare și reabilitare pentru minori cu handicap;
- clădirile, inclusiv terenul pe care sunt construite, vândute către primării cu scopul repartizării acestora, cu chirie subvenționată, unor persoane sau familii a căror situație economică nu le permite:
 - accesul la o locuință în proprietate, sau
 - închirierea unei locuințe în condițiile pieței;
- locuințele cu o suprafață utilă de maximum 120 mp, inclusiv terenul pe care sunt construite, dar exclusiv anexele gospodărești. Suprafața utilă a locuinței de 120 mp nu include anexele gospodărești.

livrare de
clădiri și
locuințe

X Aceeași cotă redusă de 5% este aplicabilă și pentru terenul pe care este construită clădirea sau locuința respectivă. Terenul pe care este construită include și amprenta la sol a locuinței în situația în care este vorba despre o locuință individuală.

● Vânzătorul poate aplica cota de TVA de 5% numai în situația în care, din declarația pe propria răspundere a cumpărătorului, rezultă că va utiliza clădirea conform destinației prevăzute de lege.

Notă:

Cota redusă de 5% este aplicabilă începând cu data de 15 decembrie 2008 în baza prevederilor art. III din O.U.G. nr. 200 din 4 decembrie 2008, pentru modificarea Legii nr. 571 privind Codul fiscal.

Livrarea altor clădiri decât cele cu destinație de locuințe

declarație
utilizare
clădire

Pentru clădirile care urmează a fi utilizate drept cămine de bătrâni, cămine de pensionari, case de copii, centre de recuperare și reabilitare pentru minori cu handicap și locuințe cu chirie subvenționată, cumpărătorul are obligația să pună la dispoziția vânzătorului o declarație pe propria răspundere, autenticată de un notar, din care să rezulte că va utiliza aceste clădiri conform destinației prevăzute de lege.

Această declarație se prezintă vânzătorului fie înaintea livrării bunului imobil, fie chiar la momentul livrării bunului imobil.

Declarația primită este utilă vânzătorului pentru a justifica aplicarea corectă a cotei reduse de TVA de 5%.

Livrarea de locuințe

X Locuința este definită drept o construcție alcătuită din una sau mai multe camere de locuit cu dependințele, dotările și utilitățile necesare, ansamblu care satisface cerințele de locuit ale unei persoane sau familii la data livrării.

La achiziția unei locuințe, beneficiar al acestei cote reduse poate fi doar o persoană necăsătorită sau o familie. Pentru a beneficia de cota redusă, cumpărătorul trebuie să se încadreze într-o valoare totală de cel mult **380.000 lei**, exclusiv TVA. Această valoare-limită de 380.000 lei cuprinde:

- ✓ valoarea locuinței;
- ✓ valoarea cotelor indivize din:
 - părțile comune ale imobilului;
 - anexele gospodărești;
 - terenul pe care este construită locuința.

valoare-
limită la
achiziție

Notă: valoarea de 380.000 lei nu include drepturile de servitute legate de locuința respectivă.

Cota redusă se aplică numai dacă sunt respectate cumulativ următoarele **două condiții:**

- locuințele pot fi locuite ca atare la data livrării;
- terenul pe care este construită locuința nu depășește suprafața de 250 mp, inclusiv amprenta la sol a locuinței, în cazul caselor de locuit individuale.

condiții

Dacă un imobil vândut are mai mult de două locuințe, cota indiviză a terenului aferent fiecărei locuințe nu trebuie să depășească suprafața de 250 mp, inclusiv amprenta la sol aferentă fiecărei locuințe.

Suprafața terenului pe care este construită locuința și suprafața utilă a locuinței trebuie să fie înscrise în documentația cadastrală care se anexează la actul de vânzare-cumpărare încheiat în formă autentică.

La calcularea suprafeței maxime de 250 mp, pe lângă suprafața terenului aferent locuinței se cuprind și următoarele elemente, chiar dacă se regăsesc la numere cadastrale diferite:

- suprafețele anexelor gospodărești;
- cotele indivize din orice alte suprafețe dobândite împreună cu locuința.

suprafața

Restricții pentru vânzarea de locuințe cu cota redusă de 5%

La momentul livrării unei locuințe cu cota redusă, furnizorul trebuie să aibă în vedere faptul că o persoană necăsătorită sau o familie poate achiziționa o singură locuință cu cota redusă de 5%. Din acest motiv, fiecărui cumpărător din această categorie i se impun următoarele **restricții:**

- în cazul unei persoane necăsătorite: aceasta nu trebuie să fi deținut, dar nici să nu dețină o locuință în proprietate pe care au achiziționat-o cu cota de 5%;
- în cazul unei familii: soțul sau soția să nu fi deținut, dar nici să nu dețină, fiecare sau împreună, o locuință în proprietate pe care a achiziționat-o ori au achiziționat-o cu cota de 5%.

restricții
vânzare
cu cotă
redusă

Pentru a face dovada că operațiunea de achiziție a locuinței se încadrează în aceste restricții, cumpărătorul trebuie să pună la dispoziția vânzătorului o declarație pe propria răspundere, autenticată de un notar, din care să rezulte că sunt îndeplinite cerințele legale.

Această declarație se prezintă vânzătorului fie înaintea livrării bunului imobil, fie chiar la momentul livrării bunului imobil. Declarația primită este utilă vânzătorului pentru a justifica aplicarea corectă a cotei reduse de TVA de 5%.

restricții
vânzare
cu cotă
redușă

Pentru aplicarea corectă a cotei reduse de 5%, orice vânzător trebuie să aibă în vedere definiția următoarelor noțiuni care condiționează încadrarea locuinței în politica socială:

- **suprafața utilă** a unei locuințe. Definiția acestei noțiuni se regăsește în Legea locuinței nr. 114 din 11 octombrie 1996, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

X Suprafața utilă reprezintă suprafața desfășurată a locuinței, în care nu se ia în considerare suprafața pereților. În suprafața utilă intră toate suprafețele utile ale încăperilor unei locuințe, constând în: cameră de zi, dormitoare, băi, WC, duș, bucătărie, spații de depozitare și de circulație din interiorul locuinței. În suprafața utilă nu intră suprafața aferentă:

- logiilor și a balcoanelor
- pragurilor golurilor de uși
- trecerilor cu deschideri până la 1,00 m
- nișelor de radiatoare
- spațiilor ocupate de sobe și cazane de baie (se scad 0,50 mp pentru fiecare sobă și cazan de baie).

anexe

Pentru locuințele duplex în suprafața utilă nu intră rampa și palierele.

- **anexele gospodărești** ale unei locuințe. Definiția acestei noțiuni este preluată din Legea nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

X Anexele gospodărești sunt construcții cu caracter definitiv sau provizoriu, menite să adăpostească activități specifice, complementare funcțiunii de locuire, care, prin amplasarea în vecinătatea locuinței, alcătuiesc împreună cu aceasta o unitate funcțională distinctă.